

Obsah

O autorech	9
Úvod	10
Seznam zkratek a používaných termínů	13
1. Charakteristika a pojmy spojené s péčí a vzděláváním v raném věku	15
1.1 Vymezení základních pojmů	15
1.2 Význam péče a vzdělávání v raném věku	18
1.3 Modely péče a vzdělávání v raném věku v Evropě	20
1.4 Zajištění péče a vzdělávání v raném věku v České republice	22
1.5 Funkce institucí zajišťujících péči a vzdělávání v raném věku	25
2. Vzdělávací systémy raného vzdělávání ve vybraných zemích	27
2.1 Česká republika	30
2.1.1 Základní charakteristiky vzdělávacího systému	30
2.1.2 Struktura vzdělávacího systému České republiky	32
2.1.3 Kvalita a problémy českého školství	35
2.2 Slovensko	36
2.2.1 Základní charakteristiky vzdělávacího systému	36
2.2.2 Struktura vzdělávacího systému Slovenska	37
2.2.3 Kvalita a problémy slovenského školství	39
2.3 Anglie	40
2.3.1 Základní charakteristiky vzdělávacího systému	40
2.3.2 Struktura vzdělávacího systému	41
2.3.3 Kvalita a problémy současného vzdělávání v Anglii	44
2.4 Německo	45
2.4.1 Základní charakteristiky vzdělávacího systému	45
2.4.2 Struktura vzdělávacího systému v Německu	46
2.4.3 Kvalita a problémy současného školního vzdělávání v Německu	50

2.5	Norsko	51
2.5.1	Základní charakteristiky vzdělávacího systému	51
2.5.2	Struktura vzdělávacího systému v Norsku	52
2.5.3	Kvalita a problémy norského školství	54
2.6	Švédsko	54
2.6.1	Základní charakteristiky vzdělávacího systému	54
2.6.2	Struktura vzdělávacího systému Švédska	55
2.6.3	Kvalita a problémy švédského školství	58
2.7	Nový Zéland	59
2.7.1	Charakteristika vzdělávacího systému	59
2.7.2	Struktura vzdělávacího systému	60
2.7.3	Kvalita a problémy novozélandského školství	62
3.	Pojetí kvality předškolního vzdělávání a rané péče v mezinárodním kontextu	64
3.1	Podpora kvality předškolního vzdělávání a rané péče v rámci EU	67
3.2	Kvalita českého raného vzdělávání a stanovení jejich cílů	70
3.3	Opatření ke zvyšování kvality předškolního vzdělávání a rané péče ve vybraných zemích	73
3.4	Shrnutí a závěry	78
4.	Vzdělávací program a standardy	81
4.1	Pojetí vzdělávacích programů a standardů	81
4.2	Vzdělávací programy a standardy ve vybraných zemích	83
4.3	Český Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání	90
4.4	Rizika vzdělávacích programů	101
4.5	Shrnutí a závěry	105
5.	Kvalifikace učitelů a jejich profesní rozvoj	106
5.1	Vymezení oblasti kvalifikace učitelů mateřských škol	106
5.2	Kvalifikace učitelů a jejich pracovní podmínky ve vybraných zemích	108
5.3	Faktory ovlivňující kvalitu práce učitelů mateřských škol	116
5.4	Shrnutí a závěry	118
6.	Zapojení rodin do raného vzdělávání	121
6.1	Vymezení oblasti spolupráce s rodinou	121

6.2	Zapojení rodin do vzdělávání dětí předškolního věku ve vybraných zemích	123
6.3	Příklady dobré praxe	129
6.4	Shrnutí a závěry	130
7.	Sběr údajů, monitoring a výzkumy	131
7.1	Význam monitorování a výzkumů vzdělávání v raném věku	131
7.2	Monitoring a výzkumná šetření českého raného vzdělávání	133
7.3	Výzkumy realizované ve vybraných zemích	142
7.4	Zkušenosti z výzkumů v zemích OECD	146
7.5	Shrnutí a závěry	147
8.	Doporučení pro české předškolní vzdělávání	149
	Závěr	154
	Summary	155
	Literatura a použité zdroje	158
	Přílohy	170
	Seznam tabulek, schémat a grafů	209
	Rejstřík	210